Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 232 (8472). ● 5 декабрь 1984 йил ● ЧОРШАНБА Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1985 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги Давлат плани Ўзбекистон ССР Олий Советининг План-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялари киритган тузатишларни ҳисобга олган ҳолда тасдиқлансин.

2-модда. Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари бўйича 1985 йилда қуйидаги ўсиш суръатлари белгилансин:

	(1984 йилга нисбатан ўсиш — процент ҳисобида)
Ҳосил қилинган миллий даромад	5,4
Саноат маҳсулоти — жами	6,7
Шу жумладан:	
ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш	6,6
истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш	6,9
Давлат капитал маблағлари (Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарамоғидаги хўжаликлар бўйича)	3,0*
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти юк обороти	4,9
Ишчи ва хизматчилар сони (республика қарамоғидаги хўжаликлар бўйича)	2,3
Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар	2,8
Иш ҳақи фонди (республика қарамоғидаги хўжаликлар бўйича)	9,8
Аҳоли жон бошига тўғри келадиган ижтимоий истеъмол фондлари	2,2
Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти	6,8
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми	11,4
Давлат бюджетида бўлган мактабгача тарбия муассасаларидаги болалар сони	6,6
Куни узайтирилган мактаблар ва группалардаги ўқувчилар сони	6,9
Ҳунар-техника билим юртларида тайёрлаб чиқариладиган малакали ишчилар сони	6,1
Касалхоналардаги ўринлар сони	4,2

*) беш йиллик план топшириқларига нисбатан.

1985 йилда маблағ билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига умумий саҳни 6,33 миллион квадрат метр ҳажмида бўлган уй-жой қурилсин.

3-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко нутқларида экономикани ривожлантириш ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш масалалари юзасидан билдирилган қоида ва хулосаларга, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларига амал қилиб, Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги Давлат планини бажариш жараёнида ишлаб чиқариш ва илмий-техника потенциалидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, фан ва техниканинг замонавий ютуқларини жорий этишни жадаллаштиришга, ёқилғи, хом ашё, материаллар, энергия ва иш вақтини тежашга, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида давлат ва меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлашга, социалистик мусобақани кенг авж олдириш ва шу асосда ишлаб чиқаришни ва меҳнат унумдорлигини янада ўстириш, маҳсулот ва ишлар сифатини ошириш ҳамда таннархини камайтиришга, йиллик план ва умуман беш йиллик план топшириқлари сўзсиз бажарилишига қаратилган тадбирларни амалга оширсин, зарур ҳолларда план топшириқларига аниқликлар киритсин.

4-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги Давлат плани юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг План-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялари Хулосасида баён этилган таклифлар ва мулоҳазаларни, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий Совети мажлисларида депутатлар киритган таклифлар ҳамда фикр-мулоҳазаларни кўриб чиқиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 3 декабрь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССРни 1984 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ўзбекистон ССРни 1984 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги докладди маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планининг бажарилиши юзасидан зарур тадбирлар кўрганлиги қайд этиб ўтилсин.

3. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССРни 1984 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг План-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялари киритган таклифлар ва мулоҳазаларни, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети мажлисларида депутатлар билдирган таклиф ва мулоҳазаларни кўриб чиқиш ҳамда КПСС XXVI съезди билан Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ва КПСС Марказий Комитети билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шундан кейинги пленумлари қарорларига амал қилиб, 1985 йилги ва умуман беш йиллик план топшириқларнни муваффақиятли бажаришга қаратилган тегишли чора-тадбирларни рўёбга чиқариш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 3 декабрь.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРнинг 1985 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги Давлат бюджети даромадлар ва харажатлар бўйича Иттифоқ бюджетидан 1985 йилга мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожланиш Давлат планида кўзда тутилган тадбирларни пул билан таъминлаш учун ажратиладиган 406.455 минг сўм миқдоридаги маблағларни ҳисобга олган ҳолда 7923593 минг сўм миқдорида тасдиқлансин.

2-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги Давлат бюджетида давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотлардан тушадиган даромадлар — оборот солиғи, ишлаб чиқариш фондлари учун олинадиган ҳақ, қайд қилинган тўловлар, фойданинг эркин қолдиғи, фойдадан ажратмалар, даромад солиғи ва социалистик хўжаликдан олинадиган бошқа даромадлар — жами 6217732 минг сўм миқдорида белгилансин.

3-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги Давлат бюджетида халқ хўжалигини — қурилиш индустриясини, енгил ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ хўжалигини, транспортни, уй-жой-коммунал хўжалигини ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантиришни маблағ билан таъминлашга сарфланадиган харажатлар жами 3686865 минг сўм миқдорида белгилансин.

4-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги Давлат бюджетида социал-маданий тадбирларга — умумий таълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, ўрта махсус ва олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот муассасалари, кутубхоналар, клублар, театрлар, матбуот, телевидение, радиоэшиттиришга ҳамда маориф ва маданиятга оид бошқа тадбирларга; касалхоналар, болалар яслилари, санаторийлар ҳамда соғлиқни сақлаш ва физкультурага тегишли бошқа муассасаларга, пенсия ҳамда нафақалар тўлашга ажратиладиган маблағлар жами 3944452 минг сўм миқдорида, шу жумладан давлат, социал страхованиеси бюджетидан бериладиган маблағлар ҳисобига 606600 минг сўм миқдорида белгилансин.

5-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги Давлат бюджетида давлат ҳокимияти ва давлат бошқаруви органларини ҳамда судларни таъминлашга ажратиладиган маблағлар 93398 минг сўм миқдорида белгилансин.

6-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги республика бюджети даромадлар ва харажатлар бўйича, маҳаллий бюджетларга ўтказиладиган 2616805 минг сўм миқдоридаги маблағни ҳам ҳисобга олган ҳолда 7516288 минг сўм миқдорида тасдиқлансин.

7-модда. Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг 1985 йилги Давлат бюджети ва областлар ҳамда Тошкент шаҳрининг 1985 йилги маҳаллий бюджетлари даромадлар ва харажатлар бўйича 3024110 минг сўм миқдорида белгилансин, шу жумладан:

	(минг сўм миқдорида)
Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси	287522
Андижон области	234373
Бухоро области	161783
Жиззах области	108195
Қашқадарё области	198610
Навоий области	81502
Наманган области	190409
Самарқанд области	265284
Сурхондарё области	166327
Сирдарё области	103814
Тошкент области	304969
Фарғона области	294802
Хоразм области	146039
Тошкент шаҳри	480481

8-модда. 1985 йил учун Умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Давлат бюджетига ҳамда областлар ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетларига ажратмалар қуйидаги миқдорда тасдиқлансин:

а) оборот солиғидан (маҳаллий саноат, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва матлубот кооперацияси бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг тўловлари бу ҳисобга кирмайди): Қорақалпоғистон АССРга 100 процент, Андижон областига 68,2 процент, Бухоро областига 50,2 процент, Жиззах областига 82,9 процент, Қашқадарё областига 61,1 процент, Навоий областига 98,9 процент, Наманган областига 68,4 процент, Самарқанд областига 27 процент, Сурхондарё областига 61,6 процент, Сирдарё областига 93,9 процент, Тошкент областига 46,1 процент, Фарғона областига 45,2 процент, Хоразм областига 40 процент, Тошкент шаҳрига 24,1 процент;

маҳаллий саноат, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва матлубот кооперацияси бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг оборот солиғидан — 100 процент;

б) колхозлардан олинадиган даромад солиғидан, қишлоқ хўжалик солиғидан, ўрмонлардан келадиган даромадлардан, пул-буюм лотереялари тушумларидан, шунингдек Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги корхоналари ва ташкилотларининг асосий ишлаб чиқариш фондлари ва нормалаштириладиган оборот маблағлари учун фойдадан тушадиган тўловлардан — 100 процент;

в) аҳолидан олинадиган даромад солиғидан: Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд, Сурхондарё, Сирдарё, Тошкент, Фарғона ва Хоразм областларига 100 процентдан, Навоий областига 65 процент, Тошкент шаҳрига 10 процент;

г) СССРнинг бўйдоқ, ёлғиз ва кам болали гражданларидан олинадиган солиқлардан: Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Наманган, Самарқанд Сурхондарё, Сирдарё, Тошкент, Фарғона ва Хоразм областларига 100 процентдан, Тошкент шаҳрига 50 процент.

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилга мўлжалланган Давлат планида кўзда тутилган тадбирларни пул билан таъминлаш учун 1985 йилда Республика бюджетидан Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Давлат бюджетига 58645 минг сўм ажратилсин.

9-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги Республика бюджети бўйича касса оборотидаги нақд пул миқдори 35000 минг сўм қилиб тасдиқлансин.

10-модда. Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг Давлат бюджети, областлар ҳамда Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетлари бўйича касса оборотидаги нақд пул миқдори 70000 минг сўм қилиб белгилансин, шу жумладан:

	(минг сўм)
Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси	5800
Андижон области	5700
Бухоро области	3800
Жиззах области	2500
Қашқадарё области	4700
Навоий области	2000
Наманган области	4400
Самарқанд области	6600
Сурхондарё области	4400
Сирдарё области	2400
Тошкент области	8100
Фарғона области	6600
Хоразм области	3200
Тошкент шаҳри	9800

11-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги Давлат бюджети юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Совети План-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссияларининг Хулосасида баён этилган таклифлар ва мулоҳазаларни, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий Совети мажлисида депутатлар томонидан киритилган таклифлар ва фикр-мулоҳазаларни кўриб чиқиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 3 декабрь.

К. У. Черненко А. Хаммер билан суҳбатлашди

4 декабрда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко Америка савдо-саноат доираларининг таниқли намояндаси — «Оксиденталь петролеум корпорейшн» компаниясининг президенти ва директорлар кенгашининг раиси Арманд Хаммерни қабул қилди.

К. У. Черненко К. Маркс билан В. И. Ленин хатларининг асл нусхаларини топиб Совет Иттифоқига туҳфа қилганлиги учун А. Хаммерга миннатдорчилик билдирди. Инсониятнинг бу улуғ зотлари фаолиятини қўшимча равишда ёритадиган ҳамма нарсалар совет кишилари учун азиздир, деди у.

Бўлиб ўтган суҳбат давомида Совет — Америка муносабатларининг ҳозирги қониқарсиз ҳолатига ва бу муносабатларни тузатиш йўлларига тааллуқли масалалар устида гаплашиб олинди. А. Хаммер АҚШ савдо-саноат доиралари бу муносабатларни нормаллаштиришдан манфаатдор эканликларини уқтириб ўтди.

К. У. Черненко Совет Иттифоқи Америка Қўшма Штатлари билан ўзаро ҳурмат ва бир-бирининг ҳаққоний манфаатларини эътиборга олиш асосида тенг, яхши муносабатлар ўрнатиш йўлига изчиллик билан амал қилиб келаётганини таъкидлади. СССР ҳамма соҳаларда, шу жумладан савдо-иқтисодий соҳада ўзаро манфаатли алоқаларни ривожлантириш йўлига қўйилган сунъий тўсиқлар олиб ташланадиган бўлса, бу соҳалардаги алоқаларни ривожлантириш тарафдоридир.

А. Хаммер совет позициясини тушунганини айтди ҳамда Совет — Америка муносабатларини яхшилаш ишига шахсан ҳисса қўшишни давом эттиравериш ниятида эканини тасдиқлади.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ҳозир бўлди.

(ТАСС).

Ўртоқ Владимир Иванович ДОЛГИХга

КПСС Марказий Қомитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Сизни олтмиш ёшга тўлган кунингизда астойдил қутлайдилар.

Владимир Иванович, Сизга узоқ умр, сиҳат-саломатлик ва партиямиз билан совет халқимиз манфаатлари йўлида, коммунизм тантанаси йўлида бундан буён ҳам самарали ишлашингизни тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ ЎРТОҚ В. И. ДОЛГИХНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ҲАМДА ИККИНЧИ «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ОЛТИН МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия билан Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Владимир Иванович **Долгих Ленин ордени ҳамда иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали** билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ЧЕРНЕНКО.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1984 йил 4 декабрь,

РОССИЯНИНГ МУЗИКАСИ

4 декабрь куни Москвада РСФСР Советлар уйининг катта залида Россия Федерацияси композиторларининг V съезди очилди. Съезд ўтган беш йилликдаги фаолиятни якунлайди, республика музика маданиятини янада юксалтириш йўлларини белгилайди.

Съезд ишида В. И. Воротников, П. Н. Демичев ўртоқлар, партия; совет, касаба союз ташкилотларининг, ижодий союзларнинг, меҳнат коллективларининг намояндалари қатнашмоқдалар.

РСФСР Композиторлар союзининг раиси Р. К. Шчедрин союз правлениеси номидан ҳисобот доклади қилди.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

РОБОТЛАР ИШГА ТУШИРИЛДИ

СССР 50 йиллиги номидаги «Тошкент трактор заводи» бирлашмасининг цехларидан бирида роботлаштирилган технологик комплекс жуда яхши ишлаб турибди. Унинг учун бу ерда 1200 квадрат метр майдон ажратилди. Корхонада роботлар деталларга механик ишлов беришда — фрезерлаш, марказлаш, арикча очишда пишиқ-пухта кўмакчилар бўлиб қолди.

«Қишлоқ хўжалиги учун буюм ва машина-ускуна йиғиш автоматлашган ва роботлашган комплекслари» мавзуига бағишлаб 4 декабрь куни Тошкентда очилган Бутуниттифоқ илмий-техника симпозиумида бирлашмада ишлаб чиқаришни юксак даражада механизациялаш борасида ўтказилаётган тадбирлар ҳақида гапирилди. Симпозиумда Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Руминия, Чехословакия мутахассислари қатнашмоқдалар.

Симпозиум қатнашчилари КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненко нутқларида баён этилган йўл-йўриқлар ва тавсиялар асосида автоматлашган ва роботлашган комплекслар, ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш, техника тараққиёти юксак суръатларини таъминлаш бошқа воситаларини яратиш масалаларини уч кун мобайнида муҳокама қиладилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов симпозиум қатнашчилари ҳузурида нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

УЗБЕКИСТОН ССР 1983 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССРнинг 1983 йилги Давлат бюджети даромадлар бўйича 8278593 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 8196824 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 81769 минг сўм миқдорида ортиқ қилиб бажарилганлиги тўғрисидаги ҳисобот тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 3 декабрь.

ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЎН БИРИНЧИ СЕССИЯСИ

БУНЁДКОРЛИК ИШЛАРИ ЧОРЛАЙДИ

3 декабрь куни Тошкентда Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг XI сессияси бўлиб ўтди.

Халқ сайлаган вакиллар ўз сессиясида қатнашиш учун республиканинг ҳамма томонларидан баланд кайфият билан Ўзбекистон пойтахтига тўпландилар. КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленумининг, мамлакат экономикасини янада юксалтириш ва меҳнаткашлар фаровонлигини оширишнинг беш йиллик якунловчи йилидаги программасини тасдиқлаган СССР Олий Совети Иккинчи сессиясининг қарорлари, ўртоқ К. У. Черненконинг КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисидаги нутқида берилган кўрсатмалар ва йўл-йўриқлар ҳамма жойда сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини жўш урдириб юборди. Ўртоқ К. У. Черненконинг нутқида хўжалик қурилишидаги ишларнинг аҳволи чуқур таҳлил этилди, ишни яхшилашда, иқтисодий ўсишни жадаллаштиришда ижобий силжишларни мустаҳкамлаш ва кучайтириш юзасидан конкрет вазифалар қўйилди.

Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаётган республика ҳаётидаги шонли воқеа сессия қатнашчиларининг кайфиятини оширишга ўз таъсирини ўтказди. Аммо халқ сайлаб қўйган вакиллар Лениннинг диққат-эътиборни ҳал этилмаган масалаларга қаратиш — юбилейни байрам қилишнинг энг яхши усули эканлиги тўғрисидаги сўзларини ҳам унутмадилар. Депутатларнинг муҳокамасига қўйилган масалалар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари руҳида, ишчанлик, юксак талабчанлик ва принципиаллик вазиятида ўтди.

Сессия қатнашчилари Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги давлат плани тўғрисида ҳамда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида «Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, республика Госплани раиси депутат **Қ. А. Аҳмедов**нинг докладини, «Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги давлат бюджети тўғрисида ва Ўзбекистон ССРнинг 1983 йилги давлат бюджети ижроси ҳақида» Ўзбекистон молия министри депутат **И. А. Каримов**нинг докладини, шунингдек Ўзбекистон ССР Олий Совети план-бюджети ва бошқа доимий комиссиялари номидан план-бюджет комиссиясининг раиси депутат **И. К. Ҳусниддинов** қилган қўшимча докладни тингладилар.

1985 йилги план, деди ўз нутқида Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари, депутат **А. А. Юриц**, автоном республика меҳнаткашлари олдига катта вазифалар қўяди. Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни янада ўстиришни таъминлаш, катта қурилиш программасини амалга ошириш лозим. Халқ хўжалигининг барча тармоқларини янада ривожлантириш, аҳолининг турмуш даражасини ошириш, барча шаҳар ва районларнинг, айниқса қўриқ жойлардаги районларнинг экономикасини барқарор ривожлантириш юзасидан йирик тадбирлар белгиланди.

Тошкент область Ғалаба районидаги «Коммунизм» совхозининг бригадири, депутат **Т. Қосимова** ҳам сессияда сўзга чиқди. (**Депутат Т. Қосимова нутқи алоҳида босилмоқда**).

«Таштекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг сайқалчиси депутат **Г. Н. Васильев** ўз корхонаси коллективининг ишлари ва режалари ҳақида гапириб берди. (**Депутат Г. Н. Васильев нутқи алоҳида босилмоқда**).

Фарғона областининг меҳнатчилари бу йилни — Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик тўйи нишонланаётган йилни яхши натижалар билан якунламоқдалар, деди Фарғона область ижроия комитетининг раиси депутат **А. Рустамов**. Саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам, планлар ва олинган социалистик мажбуриятлар асосан ошириб бажарилди.

Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари ишини белгиланган планларни амалга оширишга қаратиш билан бирга, биз ҳамма учун ягона вазифани ҳал этишга — хўжаликни яхшироқ юритишга, ресурслардан самарали фойдаланишга, янада натижадорроқ ишлашга интилаяпмиз, деди Наманган область партия комитетининг иккинчи секретари депутат **А. С. Воеков** сессияда сўзлаган нутқида. Ҳозир биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг тежаб қолинган материал, хомашё ва ёқилғи билан йилига икки кун ишлаб бериш тўғрисидаги даъватини амалда юзага чиқаришни энг муҳим бурчимиз деб биламиз. Областда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати бирмунча яхшиланди. Аҳолини зарур моллар билан таъминлашни яхшилашга интилаяпмиз.

Ворошилов район партия комитетининг биринчи секретари депутат **С. Ю. Отахонов** сессияда сўзлаган нутқида Главсредазирсовхозстрой раҳбарларини қаттиқ танқид қилди. Унинг фикрича, бошқа ҳеч қаерда қўшиб ёзиш ва кўзбўямачилик шу ташкилотда бўлганидек кўп эмас. «Главсредазирсовхозстрой» раҳбарлари қурғоқчил қўриқ ерлар комплекс ўзлаштирилганлиги тўғрисида бутун мамлакатга жар солган бўлсалар ҳам, совхозларни заказчига — республика қишлоқ хўжалиги министрлигига уй-жойларсиз, социал-маданий-маиший объектларсиз, чала-чулпа ҳолда топширмоқдалар. Одамлар бундай посёлкаларда яшай олмайдилар. Натижада қўриқ ерларни ўзлаштиришга сарфланган жуда катта маблағлар дуруст самара бермаяпти.

Бизнинг корхонамизда яхшилик томон силжиш рўй бераётганлиги яққол кўриниб турибди, деди Бухоро тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси депутат **Б. Д. Истамова**. Бироқ, муваффақиятлар билан бирга ҳали бирталай камчиликлар ҳам бор. Калава ип ишлаб чиқариш плани ҳамон бажарилмаяпти, бунинг устига йигирув ишлаб чиқариши бир неча йилдан бери орқада қолмоқда. Шаҳар ижроия комитети, республика енгил саноат министрлиги нечун бунга тоқат қилиб келмоқдалар? Планларни муваффақиятли уддалаш учун кўп ишларни яхшилаш керак.

Қашқадарё область партия комитетининг иккинчи секретари, депутат **М. Ф. Солдатов** ўз нутқини областда мавжуд бўлган, аммо фойдаланилмай ётган катта резервларни ва уларни ишга солиш имкониятларини анализ қилишга бағишлади. Социалистик мусобақани ривожлантириш, илғор иш усулларини ҳамда прогрессив агротехника ва технологияни жорий этиш асосида моддий ресурслардан самаралироқ фойдаланиш ва меҳнат унумдорлигини ошириш тадбирлари кўрилмоқда. Турли-туман салбий ҳодисаларга қарши актив кураш давом эттирилмоқда.

Ўн биринчи беш йиллик мобайнида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, ишловчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш соҳасида кўпгина иш қилинди, деб уқтирди Каттақўрғон пахта тозалаш комбинатининг жинчиси депутат **Л. П. Крахмалева**. Партия билан ҳукумат совет кишиларининг меҳнати ва турмушини енгиллаштириш учун куч-ғайратни аямаяптилар. Мана шундай шароитда осонгина тугатиш мумкин бўлган қийинчиликлар айрим раҳбарларнинг ношудлиги оқибатида вужудга келаётганлиги кишини жуда ранжитади. Жумладан, депутат уй-жой-коммунал хўжалик министри А. М. Илохинга, алоқа министри Т. М. Тўхтаевга, маиший хизмат министри В. П. Куксенкога мурожаат этиб, нега сизларга қарашли бўлган ва одамларга хизмат қилиш учун махсус барпо этилган муассасалар барча ишлаб чиқариш корхоналари ишлайдиган соатлардагина ишлаб, одатда, шанба ва якшанба кунлари дам оладилар?— деб савол берди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Коммитети XVI пленумининг қарорлари асосида, деди Хоразм область ижроия комитетининг раиси депутат **К. Сафоев** ўз нутқида, областда экономикани интенсивлаш, интизомни мустаҳкамлаш, шунингдек порахўрликка, давлат мулкини ўғирлашга, хизмат лавозимини суиистеъмол қилишга қарши кураш тадбирлари амалга оширилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ бу иш сезиларли натижалар берди.

Андижон область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари депутат **В. И. Поветко** ҳам сессияда сўзлаган нутқида корхоналарнинг қишлоқлардаги филиалларини ўз вақтида қуриш ва ишга тушириш муҳимлиги ҳақида гапирди. Айни вақтда у областнинг қурилиш базаси ҳозирги вақтда ўртага қўйилган вазифаларни таъминлай олмаслигини уқтириб ўтди. Планларни сўзсиз бажариш, уй-жой, мактаблар, мактабгача тарбия муассасалари ва бошқа зарур объектларни кўпроқ қуриш мақсадида қурилишни тезроқ индустриал методга кўчириш лозим.

Қумқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари депутат **Ч. Алматов** Қумқўрғон райони ва Сурхондарё области меҳнатчиларининг ўн биринчи беш йиллик планларини муваффақиятли амалга ошириш соҳасидаги ишлари ҳақида гапирди. У ўз нутқида ҳамон ҳал этилмай келаётган масалаларга эътиборни қаратиб, кейинги йилларда областда бешта янги район, шу жумладан қўриқ ерларда учта район ташкил этилганини уқтириб ўтди. Бу районлар қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришга ихтисослашмоқда, улар учун планлаштирилаётган иш ҳажми доимо ортиб бормоқда. Аммо бу ерда уй-жой, маданий-маиший муассасалар ва соғлиқни сақлаш объектлари қурилиши суст суръатлар билан олиб борилмоқда.

Хўжаликка раҳбарликдаги камчиликларни тугатиш ҳамда салбий ҳодисаларнинг пайини қирқиш—қисқа муддатли кампания эмас, балки республика партия ташкилотининг бош йўлидир, деб таъкидлади ўз нутқида Мирзачўл районидаги «Ўзбекистон» совхозининг директори депутат **И. Охунова**. Шу муносабат билан у Главсредазирсовхозстрой ходимларининг ишдаги виждонсизлиги, қўшиб ёзиши ва кўзбўямачилиги фактларини айтиб берди, бунинг натижасида қўриқ ерлардаги хўжаликларнинг экономикаси, ишлаб чиқариш самарадорлиги зарар кўраётганини уқтириб ўтди.

Навоий область ижроия комитетининг раиси депутат **У. Асатов** ўз нутқида қуйидагиларни таъкидлади: партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ҳар бир раҳбардан халқ хўжалигининг асосий масалалари билан чуқурроқ шуғулланишни, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш учун мавжуд резерв ва имкониятлардан фойдаланишни талаб қилди. Вақт, беш йиллик эса кутиб турмайди — ҳар биримиздан меҳнатдаги куч-ғайратни қатъият билан оширишни талаб қилмоқда.

Олий Совет план-бюджет ва бошқа доимий комиссияларнинг тузатишларини ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги давлат плани тўғрисидаги ва Ўзбекистон ССРнинг 1985 йилги давлат бюджети ҳақидаги қонунларни шунингдек Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1984 йилги давлат плани қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги ҳамда Ўзбекистон ССРнинг 1983 йилги давлат бюджети ижроси ҳақидаги қонунларни бир овоздан қабул қилди.

Депутатлар КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми, Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси қарорлари асосида Ўзбекистон ССРда умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг 1984—1990 йилларга мўлжалланган комплекс планини амалга ошириш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисида Олий Совет Президиумининг секретари депутат **Г. Қ. Ҳайдарова** доклад қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги қонунлар ва қарорлар бир овоздан қабул қилинади.

Шу билан республика Олий Советининг Ўн биринчи сессияси ўз ишини тамомлади.

(ЎзТАГ).

Депутат Г. Н. ВАСИЛЬЕВ нутқи

«ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ СИЛЛИҚЛОВЧИСИ

Депутат ўртоқлар! Сессиямиз шонли кунларда ўтмоқда. Бутун Совет халқи СССР Олий Совети иккинчи сессияси қарорларидан руҳланиб, экономикани интенсивлаштиришни янада тезлаштириш учун зўр куч-ғайрат билан курашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида ўртоқ К. У. Черненко шундай деган эди: «Бизнинг кунларимизда экономиканинг барча соҳаларини ривожлантиришда машинасозлик бебаҳо роль ўйнайди. Келгуси йил планида янги туркумдаги машина ва асбоб-ускуналарни ишлаб чиқаришни жадаллаштиришдан, техниканинг пухталигини оширишдан иборат тўғри йўлга амал қилинади. Оддий бўлмаган шу вазифаларни муваффақиятли уддалаш — машинасозларнинг бурчидир».

Бу сўзлар бевосита бизга қаратилгандир. Бу сўзлар дўстларим — тўқимачилик машиналари яратувчилар қалбига жо бўлиб, уларни меҳнатда юксак марраларга эришиш учун сафарбар этмоқда.

Завод коллективи шу беш йиллик йилларида янги юксак самарали машиналарнинг 14 намунасини яратди. Уларнинг айримлари чет эл машинасозлигида ҳам беназирдир. Ипакчилик саноати учун пиллани буғлаш, пиллани титиш машиналарини кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, роторли йигирув машиналари тайёрлана бошланди. Улар эса пахта йигирув ишлаб чиқариши чиқиндиларидан фойдаланиш имконини беради.

Қисқа муддат ичида ишлаб чиқаришда қисман қайта ихтисослаштириш амалга оширилди: «Таштекстильмаш» коллективи пахта тозалаш ва озиқ-овқат саноатлари учун бирнеча типдаги машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бир ярим йил мобайнида 2 мингдан зиёд ана шундай машиналар тайёрланди. Гарчанд йилнинг иккинчи ярми планлари муваффақиятли бажарилаётган бўлса-да, биз ҳамон Ватан олдида қарздормиз.

Завод озиқ-овқат саноати учун 250 та машина кам тайёрлаб берди. Ҳамон пахта тозалаш, тўқимачилик саноати учун техника етказиб бериш топшириқлари тўлиқ бажарилмаяпти. Бунинг натижасида ўзимизга ҳам, ҳамкасбларимизга ҳам панд бераяпмиз. Чунки коллективимиз халқа-йигирув ва текислаш машиналарини ишлаб чиқарувчи мамлакатдаги ягона корхонадир. Ана шу камчиликлар туфайли бизни ҳақли равишда танқид қилдилар.

Заводда хўжалик фаолиятидаги камчиликлар ва нуқсонларни бартараф этиш учун зарур чоралар кўрилмоқда, кадрлар билан ишлаш яхшиланмоқда ишлаб чиқаришни ташкил этиш даражаси оширилмоқда, ишчи ўринлари аттестация қилинмоқда, технология, социалистик мусобақанинг форма ва методлари такомиллаштирилмоқда. Афсуски, биз ҳамма ишни ўз кучимиз билан ҳал қила олмаяпмиз.

Қолоқликнинг сабабларидан бири шундаки, ҳанузгача заводни реконструкция қилиш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантириш масаласи ҳал этилмаган. Ваҳоланки, реконструкция қилиш зарур ва бу ишни амалга ошириш шу беш йилликда ниҳоясига етказилиши назарда тутилган. СССР енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик министрлиги бу масалаларни ҳал этишда бизга ёрдам бермаётирлар. Ҳанузгача бу ишлар учун маблағ ажратилмаган.

Заводимиз ишчиларининг фаровонлик даражаси йилдан-йилга юксалиб бормоқда. Уларнинг уй-жой турмуш шароити яхшиланмоқда. Шундай бўлса ҳам ҳозирги пайтда 500 дан зиёд ишчи ва хизматчилар уй-жой шароитларини яхшилашга муҳтождирлар. Уларнинг кўпчилиги олти-етти йилдан бери навбат кутиб ётишибди. Шундай экан, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари уй-жой қурилишида ҳисса қўшиб қатнашиш масаласидаги мажбуриятларини бажариши учун уларнинг масъулиятини кучайтириш, зарур деб ҳисоблайман.

Депутат ўртоқлар! Бугун 1985 йил планини муҳокама қилар эканмиз, планлаштиришдаги салбий ҳодисалар ҳақида гапириб ўтишни истар эдик. Чунки, бундай салбий ҳодисалар қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилишда йўл қўйилаётган катта нуқсонлар натижасида содир бўлмоқда ва харидорларнинг норозилигига сабаб бўлмоқда.

Тошкент аҳолиси ҳатто баҳорги-ёзги мавсум авж олган вақтда ҳам сабзавот ва меваларни давлат магазинларидан эмас, балки бозордаги чайқовчилардан уч баравар қимматга сотиб олаётганликларидан қонуний норозиликларини изҳор қилмоқдалар. Нима учун Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Тошкент область ижроия комитети сабзавот етказиб бериш плани фақат пиёз, карам ва яна икки-уч хил турдаги маҳсулотлар ҳисобига бажарилишига бефарқ муносабатда бўладилар, деган қатъий савол туғилади. Нима учун магазинларда яхши сифатли мевалар, ош кўкатлари, сабзи, булғор гаримдориси, қисқаси меҳнаткашлар дастурхони учун зарур бўлган шундай маҳсулотлар ҳаддан ташқари кам бўлади ва кўпинча бўлавермайди.

Аҳолини мева ва сабзавот билан узлуксиз таъминлашни ташкил этишга даъват этилган давлат ташкилотларининг фаолиятсизлиги оқибатида қатор колхозлар, совхозлар раҳбарлари шаҳар аҳолиси учун лозим бўлганларини эмас, балки ўзлари учун фойдали бўлган маҳсулотларни етиштирадилар. Маҳсулотнинг анчагина қисми чайқов нархларида ошириб сотиш учун республикадан ташқарига олиб кетилади. Биз Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, Тошкент область ижроия комитетидан ишчилар синфига, бутун Тошкент аҳолисига лозим ассортиментдаги сабзавот ва мевалар етказиб беришни илтимос қиламиз. Республика Ички ишлар министрлиги, прокуратураси қатъийроқ фаолият кўрсатишлари, шаҳарни чайқовчилардан ҳалос этишлари керак.

Яна бир масалага эътиборни қаратишни ўз бурчим деб ҳисоблайман. Шаҳарнинг аҳолига хизмат кўрсатишга даъват этилган ташкилотларида кўпгина шундай одамлар ҳам борки, уларга ўзларининг бевосита бурчларини бажарганликлари учун турли хил «ҳадя»лар талаб қилиш одат бўлиб қолган. Айниқса, маиший хизмат кўрсатиш усталари, авария хизматларига мурожаат қилинганда ана шундай ҳоллар билан тўқнашасан. Айрим ҳолларда справка берганлиги учун ЖЭК, фарзандларни боғчага жойлаштириш учун боғча ходимлари, ҳатто медиклар ҳам қўшимча «мукофот» кутадилар.

Бундай практика Соғлиқни сақлаш министрлиги, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, Уй-жой-коммунал хўжалик министрлиги ва бошқа министрликларнинг муросасозлик билан муносабатда бўлаётганликлари оқибатидир, бундай министрликлар принципсизлик қилишмоқда, турли хил юлғичларга нисбатан тоқат қилмоқдалар. Бундай ҳолларни таг-томири билан бартараф этиш меҳнат коллективларининг ҳам вазифасидир. Таъмагирликнинг ҳар бир кўринишини кўпчилик ўртасида фош қилиш, бундай ходимлар атрофида муросасизлик вазиятини вужудга келтириш, айрим ҳолларда эса материалларни тергов органларига ҳавола этиш керак.

Демократияни ривожлантириш, жамоатчиликнинг давлат ишларини бошқаришдаги ролини кучайтириш учун Меҳнат коллективлари тўғрисидаги Қонун қоидалари катта аҳамиятга эгадир.

Меҳнат коллективлари ҳақидаги Қонун амал қилаётганига бир ярим йил бўлди. Лекин унинг барча қоидалари ҳам амалга ошириляпти, деб бўлмайди. Қонуннинг 5-моддасида маҳаллий Советлар корхона, муассаса ва ташкилотларнинг манфаатлари билан боғлиқ бўлган муайян қарорларни қабул қилишдан олдин бу қарор лойиҳалари коллективларнинг умумий йиғилишларида муҳокама қилинишига эришишлари кераклиги назарда тутилган. Шундай экан, ижроия комитетлар ана шу масалаларни меҳнат коллективларининг муҳокамасига активроқ киритишларини истар эдик. Шундай қилинсагина меҳнат коллективларининг корхонани бошқаришдаги ролларини оширган ва умуман райондаги иш аҳволи учун масъулиятларини кучайтирган бўлур эдилар.

Тошкент шаҳридан сессия ишида иштирок этаётган депутатлар 1985 йил учун республика план ва бюджети лойиҳаларини тўла-тўкис маъқуллайдилар. Айни пайтнинг ўзида бизнинг фикримизча айрим масалалар ҳам борки, уларнинг ҳал қилиниши шаҳарнинг республика халқ хўжалигини комплекс ривожлантиришга қўшадиган ҳиссасини сезиларли даражада оширади.

Тошкент шаҳри аҳолига маиший хизмат кўрсатиш борасида мамлакатимизнинг бошқа йирик шаҳарларидан ортда қолмоқда.

Бунга сабаб маиший хизмат кўрсатиш планлари маиший хизмат кўрсатиш корхоналари қуввати ва моддий-техника ресурсларига мослаб тузилмаганлигидир. Биз аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, Ўзбекистон ССР Госпланидан 1985 йил учун моддий-техника таъминоти плани тузилаётган пайтда барча турлар бўйича шаҳарга маиший хизмат кўрсатиш планининг бажарилишини моддий-техника ресурслари билан мутаносиблигини таъминлашда ёрдам беришларини илтимос қиламиз.

Шаҳарда турар-жой — граждан ва саноат қурилишида ҳамда иссиқлик таъминоти тармоқларини кенгайтиришда номутаносиблик сезилмоқда. Хизмат кўрсатиш объектлари билан комплексда уй-жой қурилиши суръати ошиб бораётганлигини ҳисобга олган ҳолда РК-9 ва РК-10 қозонхоналарини белгиланган муддатда қуриш ва фойдаланишга топшириш билан боғлиқ бўлган барча масалаларнинг ҳал этилишини тезлаштиришни Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигидан сўраймиз.

Яқинда 1985 йил бошланади. У ҳаммамиз учун алоҳида шонли йилдир. Совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабасига 40 йил тўлади. Шаҳар меҳнат коллективлари социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, ўз олдиларида турган катта ва масъулиятли вазифаларни муваффақиятли бажариб, бу шонли юбилейни муносиб равишда кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар. (**Қарсаклар**).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1984 ЙИЛ АПРЕЛЬ ПЛЕНУМИ, ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ССР ИТТИФОҚИ ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА 1984—1990 ЙИЛЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН ССРДА УМУМИЙ ТАЪЛИМ ВА ҲУНАР МАКТАБИНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШНИНГ КОМПЛЕКС ПЛАНИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети шуни қайд этадики, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил апрель Пленуми қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг шу Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессияси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV ва XVI пленумлари, Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг ўнинчи сессияси қарорларига мувофиқ Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети, республика министрликлари ва идоралари, Халқ депутатлари область, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советлари жуда катта давлат ва социал аҳамиятга эга бўлган мактаб ислоҳотини амалга ошириш соҳасидаги ишларни кенг аж олдириб юбордилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети **қарор қилади:**

1. 1984—1990 йилларда Ўзбекистон ССРда умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг комплекс плани маъқуллансин (илова қилинади).

2. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика министрликлари ва идоралари, Халқ депутатлари область, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советлари зиммасига ушбу комплекс планнинг ҳеч сўзсиз ва тўла-тўкис бажарилишини таъминлаш вазифаси юклатилсин.

3. Халқ депутатлари область, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советларига иқтисодий ривожланишни ва маҳаллий шароитларни ҳисобга олган ҳолда мактаб ислоҳотини амалга ошириш юзасидан ўз комплекс планлари (тадбирлари)ни ишлаб чиқиш ва Халқ депутатлари тегишли Советларининг сессияларида тасдиқлаш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент, шаҳри,
1984 йил 3 декабрь.

Депутат Т. ҚОСИМОВА нутқи

ҒАЛАБА РАЙОНИДАГИ «КОММУНИЗМ» СОВХОЗИНИНГ БРИГАДА БОШЛИҒИ

Ўртоқлар! Ғалаба районининг меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори фидокорона меҳнатлари билан партия XXVI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини ҳаётга тадбиқ этмоқдалар, хўжалик ва маданий қурилишда, меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини оширишда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1984 йил) Пленуми халқ турмуш фаровонлигини янада ошириш Ленин партиясининг олий мақсади эканлигини яна бир бор зўр куч билан тасдиқлади. Пленум мамлакатимиз озиқ-овқат фондини мунтасил кўпайтириб бориш билан боғлиқ муҳим масалаларни муҳокама қилди.

Маълумки, республикамиз экономикаси мамлакат ягона халқ хўжалик комплексининг таркибий қисмидир. Демак, экономикани мустаҳкамлаш ҳар бир меҳнаткаш, ҳар бир коллективнинг муҳим вазифаси ва бурчидир.

Ғалаба районининг меҳнаткашлари бу вазифани яхши биладилар. Улар ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида пахта, дон, шу жумладан шоли, маккажўхори дони, ғалла, картошка, сабзавот, қовун-тарвуз, узум, пилла, тухум тайёрлаш бўйича планларни ошириб бажариб, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига берган ваъдаларининг устидан чиқдилар.

1984 йилда районимизда қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ҳажми планда кўзда тутилган 71 миллион сўмлик ўрнига 78 миллион сўмликни ташкил этди.

Агар ўтган йили халқ маорифига 5 миллион сўм сарфланган бўлса, бу йил 6 миллион сўм сарфланди. Соғлиқни сақлашга, меҳнаткашлар бошқа эҳтиёжларини қондиришга сарф-ҳаражатлар ҳам ортди.

Бу бизнинг бадавлат турмуш кечираётганимиздан, партиямиз халқ фаровонлиги тўғрисида оталарча ғамхўрлик қилаётганлигидан далолат бермоқда.

Районимиз маркази ободонлаштирилмоқда, аҳоли учун тобора кўпроқ қулайликлар яратилмоқда. Лекин бошқа нарса тўғрисида ҳам айтмоқчиман.

Мен план-бюджет комиссиясининг аъзосиман. Комиссиямизда қурилишни комплекс олиб бориш, далада меҳнат қилаётганлар тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳақидаги масалалар кўп марта кўриб чиқилган. Бироқ бу талаблар ҳали ҳамма жойда ҳам бажарилаётгани йўқ. Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги фақат янги ерларни ўзлаштириш тўғрисида ўйлайди. Хўжаликларда эса турар-жойлар етишмайди, устахоналар, соғлиқни сақлаш муассасалари йўқ. Совхозимиз ҳам бундан мустасно эмас.

Ўйлайманки, қишлоқларда қурилаётган объектларнинг сифати тўғрисида ҳам гапириш пайти келди. Уларнинг кўпчилиги кўримсиз. Биноларни қуриб битказишга улгурмасларидан улар ремонт талаб бўлиб қолади. Нима учун Қишлоқ хўжалиги министрлиги бу соҳада тартиб ўрнатмайди? Нима учун вакиллар жуда кўп нуқсонлар бўлишига қарамай ҳар қандай актга имзо чека берадилар?

Нормал турар-жой-маиший шароитларни яратиш тўғрисида ғамхўрлик қилинмаслиги оқибатида кишилар хўжаликлардан кетиб қолмоқдалар, ердан эса зарур самара олинмаяпти.

Биз Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва Тошкент область ижроия комитетида яна бир нарса кўриб чиқилишини сўраймиз.

Совхозимиз кўп тармоқли хўжалик ҳисобланади. Авваллари бу ерда давлат планлари районда, ҳатто областда биринчилар қатори бажариларди. Меҳнаткашларга зарур шароитлар яратиб берилмаганлиги сабабли кейинги йилларда совхозимиз «оқсаб» қолди.

Маълум бўлишича, мен меҳнат қилаётган бўлим 1975 йилда хутор сифатида бош пландан «чиқариб» ташланган экан. Ваҳоланки, бўлимимиз территорияси минг гектарни, экин майдонлари 720 гектарни ташкил этади. Бу ерда 1,5 минг киши истиқомат қилади. Бўлимимиз территория жиҳатидан совхозда иккинчи ўринни эгаллайди. Бўлимимиз коллективи ҳар йили план ва мажбуриятларни ошириб бажаради. Бироқ, совхоз раҳбарлари меҳнат қилаётганларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш омилларидан самарали фойдаланмаётганликлари учун планни бажариш йилдан-йилга мушкуллашиб бормоқда.

Мен депутат сифатида сайловчилар наказини бажара бориб, бўлимимизни бош планга қайтадан киритилишига эришдим. Аммо ўшандан буён тўрт йил ўтган бўлишига қарамай бўлимда бирор қурилиш бошланмади.

Областда дон етиштиришни жадал кўпайтириш учун экин майдонларини кенгайтириш талаб қилинади. Амалда бунинг уддасидан чиқиш қийин. Чунки дон етиштиришга ихтисослаштирилган районларда катта-катта майдонларни саноат объектлари ҳамда ички хўжалик қурилиши учун ажратиб бериш мўлжалланмоқда. Шу муносабат билан республика Министрлар Совети ва Госпланидан областимиз бўйича дон тайёрлаш планини 1984 йилги даражада қилиб белгилашни илтимос қилардик.

Имкониятдан фойдаланиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Қишлоқ хўжалик министрлиги, Тошкент область қишлоқ хўжалик бошқармасидан мавжуд имкониятларни ҳисобга олган ҳолда меҳнаткашларнинг моддий ва маданий турмуш даражасини янада яхшилашга диққат-эътиборларини қаратишларини сўрайман.

Ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида сўзлаган нутқида шундай деди: «Масала шу тарзда турибди: **план сўзсиз бажарилиши**, имконияти ва зарурати бўлган жойларда эса ошириб бажарилиши лозим. Бунда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш топшириқларини бажариш учун бутун куч-ғайратни ишга солиш керак».

Мен меҳнат қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси ишчилари ҳар йили белгиланган топшириқларни ошириб бажармоқдалар. Бу йил биз 100 гектар майдонда мўл «оқ олтин» ҳосили етиштирдик. Шахсан ўзим ўн беш йилдан буён машинада пахта тераман. Бу йил ҳам 120 тоннадан кўпроқ пахта тердим. Коллективимиз аъзолари партия ва ҳукумат қарорларини ҳаётга муваффақиятли татбиқ этиш учун бундан буён ҳам ижодий меҳнат намуналарини кўрсатадилар. (**Қарсаклар**).

ТАШАББУСКОРЛИК ВА ИШЧАНЛИК—БОШ МЕЗОН

Бу йил партия группалари, цех ва партия комитетлари бўлмаган бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари юксак активлик, ўзаро талабчанлик, камчиликларга муросасизлик, партия XXVI съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитети, февраль, апрель ва октябрь (1984 йил) Пленумларида қўйилган янги вазифаларни изчил амалга ошириш белгиси остида ўтди.

Ҳозир ҳамма жойлардан — корхона ва қурилишлардан, дала ва фермалардан Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олинаётганлиги ҳақида ғалаба рапортлари келиб турибди. Кўпгина илғор коллективлар, юзлаб ишлаб чиқариш новаторлари ҳозироқ беш йиллик топшириқларини бажарганликларини маълум қилмоқдалар.

Область коммунистлари, барча меҳнаткашлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XVII пленумлари, Тошкент область партия комитетининг IV ва V пленумлари қарорлари ҳаракат программаси бўлди. Пленум материалларида ҳаётимиздаги мавжуд камчиликларни бартараф этиш йўл-йўриқлари кўрсатиб берилди. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари ҳам пленум талаблари асосида танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтди.

Ҳисобот ва сайловлар 5184 та партия группаси, 5106 та цех ва 4006 та бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтди. Бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтган йиғилишларда жами коммунистларнинг 96,1 проценти иштирок этди. Партия группалари ва цех партия ташкилотларида бўлган йиғилишларда ҳам коммунистлар актив иштирок этдилар. Ҳисобот-докладларини муҳокама қилишда 74 минг 743 коммунист ва партия аъзолигига кандидат қатнашди. Бу ҳар уч коммунистнинг бири сўзга чиқди, деган гапдир.

Йиғилишларга олдиндан пухта ҳозирлик кўрилганлиги учун ҳам улар ишчанлик вазиятида ўтди. Бу соҳада Тошкентдаги 1-авторемонт заводи, Янгийўл ёғ-мой комбинати, Бекобод автобус-таксомотор парки, Жумабозор луб заводи ва бошқа корхоналар партия ташкилотлари бажарган ишлар диққатга сазовордир. Улар ҳисобот докладларининг сермазмун ва танқидий руҳда бўлиши устида алоҳида қайғурдилар. Ҳисобот докладларини тайёрлашга коммунистлар тўла жалб этилди. Комиссия аъзолари эса йиғилиш арафасида коммунистлар билан суҳбатлар ўтказдилар, улар билдираётган танқидий мулоҳаза ва таклифларни ўргандилар. Буларнинг ҳаммаси партия ташкилоти ҳаётидаги энг муҳим масалаларни чуқурроқ ўрганиш ва умумлаштириш имконини берди. Ҳисобот докладлари фактларга ва таҳлилга бой бўлди, танқидий руҳда тайёрланди. Йиғилишларнинг кўпчилигида район, шаҳар, область партия комитетларининг секретарлари, бюро аъзолари ва масъул ходимлари иштирок этдилар.

Кўпгина партия комитетлари ҳисобот-сайлов йиғилишларининг боришини қатъий назорат остига олдилар. Йиғилишларнинг бориши бюро мажлисларида, аппарат ходимлари кенгашларида, секретарлар соати машғулотларида муҳокама қилиб турилди. Аниқланган камчиликларни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Ҳисобот ва сайловлар давомида партия дарғалари состави сифат жиҳатидан яхшиланди. Бошланғич партия ташкилотларига сайланган секретарларнинг 69,1 проценти, цех партия ташкилотлари секретарларининг 44,4 проценти, партия группаси ташкилотчиларининг 38,7 проценти олий ва тугалланмаган олий маълумотга эгадир. Партия ташкилотлари активларининг 30,5 проценти хотин-қизлардир.

Ҳисобот даврида бошланғич ва цех партия ташкилотлари, партия группалари ғоявий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди. Социалистик мусобақага раҳбарлик қилишда улар роли ошди. Мусобақанинг ошкоралигини таъминлашга, натижаларни қиёслашга, илғор тажрибаларни оммалаштиришга эътибор кучайди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан партия ташкилотлари олиб бораётган ишлар яна ҳам кучайди.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР ЯКУНИГА ДОИР

Омма орасида олиб борилган катта сиёсий-тарбиявий ишлар хўжалик вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга ёрдам берди. Областимиз меҳнаткашлари беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини ҳар соҳада муваффақиятли бажармоқдалар. Ўтган ўн ой мобайнида саноатчилар планга қўшимча 54 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилишга муваффақ бўлдилар. Ишлаб чиқариш ҳажми 3,6 процент ошди. Бу пландагидан 1 процент кўп демакдир.

Областимиз деҳқонлари 8 ноябрда давлатга пахта сотиш йиллик планини шараф билан бажардилар. Тайёрлов пунктларига 436 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилнинг 275 минг тоннага яқини машиналар ёрдамида йиғиштириб олинди. Пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 31,3 центнерни ташкил этди. Ҳосилнинг қарийб 70 проценти юқори сортларга топширилди. Партия комитетлари ва хўжалик раҳбарларининг тола сифати учун масъулияти оширилди.

Кўпгина партия йиғилишларида яхши план ёки тадбирлар тузиш билан иш битмайди, энг муҳими уларни ҳаётга тадбиқ этиш, кўзланган пировард натижага эришишдир, деган ленинча кўрсатма қайта-қайта ёдга олинди. Йиғилишларда майда-чуйда, иккинчи даражали камчиликлар ҳам эътибор билан муҳокама қилинди. Чунки бундай кўз илғамас нуқсонлар умумий ишга таъсир ўтказмай қолмас эди.

КПСС XXVI съездида таъкидланганидек, бошланғич партия ташкилотлари катта ҳуқуқларга эгадир. Улар маъмурият фаолияти устидан назорат қилишга, кадрлар масаласини, хўжалик планларини ҳал этишга, меҳнаткашларининг иш ва турмуш шароитини яхшилашга бевосита дахлдордирлар. Коммунистлар партия ташкилоти амалга ошираётган тадбирларда актив қатнашишлари лозим. Мана шундай ўзаро талабчанлик руҳи кўпгина йиғилишларда сезилиб турди. Айниқса, Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг 1-бригада цех партия ташкилоти, Бўка район «Госкомсельхозтехника» бирлашмасининг техника хизмати станцияси, Калинин районидаги «Қорасув» совхози 1-бўлими иккинчи бригадаси, Оҳангарон районидаги Будённий номли совхоз, Бекобод шаҳар алоқа узели ва бошқа корхоналар партия ташкилотлари йиғилишлари ишчанлик руҳида ўтганлигини алоҳида таъкидлаш лозим.

Айни пайтда бир қатор йиғилишларга олдиндан пухта тайёргарлик кўрилмаганлиги ҳам сезилди. Масалан, «Главташкентстрой»га қарашли 8-қурилиш тресги аппарати цех партия ташкилоти йиғилишида қилинган ҳисобот доклади 10 минутга ҳам бормади. Докладда коммунистлар бажараётган ишлар чуқур таҳлил этилмади. Ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишлар юзаки гапириб ўтилди. Доклад умумий тарзда бўлганлиги учун ҳам музокара қизимади. Сўзга чиққан нотиқларнинг бироргаси ҳам трест раҳбарлари, партия комитети адресига танқидий мулоҳазалар билдирмади.

«Средазкабель» бирлашмаси 20-цехи партия ташкилоти йиғилишида қилинган докладда эса хўжалик масалалари кўпроқ тилга олинди. Сўзга чиққан ўртоқлар ҳам ўзлари бажараётган иш юзасидан ҳисоб бердилар. Оммавий-сиёсий, ташкилий-партиявий ишлар ҳатто тилга ҳам олинмади. Шундай камчиликлар «Узбексельмаш» бирлашмаси 10-цехи механика участкаси партия группаси ҳисоботида ҳам сезилди.

Бекобод районидаги Ойбек номли совхозининг 4-бўлими партия бюроси иши юзасидан ҳисобот доклади ҳам ниҳоятда юзаки ёзилганлиги сезилиб турарди. Докладда коммунистларнинг меҳнатдаги ва ижтимоий ҳаётдаги фаолиятлари дурустроқ таҳлил этилмади. Бажарилган ишлар танқидий кўз билан баҳоланмади. «Средазнефтегазстрой» трестига қарашли 5-автобаза партия группаси ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистларнинг сиёсий-тарбиявий ишлардаги иштироки, партиявий топшириқни бажаришдаги активлиги таҳлил қилинмади.

Бекобод район матлубот жамияти партия ташкилотининг йиғилиши эса белгиланган вақтда ўтмади. Сўзга чиққан коммунистлар ҳисоб беришдан нарига ўтмадилар, кўпчиликни қизиқтирган масалалар эътибордан четда қолаверди.

Октябрь, Ғалаба, Паркент районлари ҳисобот-сайлов йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказишга талаб даражасида эътибор билан қарамаганликларини таъкидлаш лозим. Шу боисдан ҳам бу районларда ўтган йиғилишларнинг аксариятида коммунистларнинг активлиги сезилмади.

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари давомида 30,3 мингтадан кўпроқ танқидий фикр ва мулоҳазалар билдирилди. Уларнинг кўпчилиги иш услуби ва методини такомиллаштиришга, мусобақага партия раҳбарлигини яхшилашга, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга алоқадордир. Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози 2-бўлими коммунистлари партияга кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, коммунистлар ҳисоботини тинглаб бориш талаб даражасида эмаслигини таъкидладилар. 3-қурилиш трестининг 44-бошқармаси коммунистлари мусобақалашаётганлар учун зарур шароитлар яратиб берилмаётганлигини кўрсатиб ўтдилар. Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхози идора аппарати коммунистлари касаба союзларига ва бошқа жамоат ташкилотларига партиявий раҳбарлик талаб даражасида эмаслигини эслатдилар. Оҳангарондаги «Олмалиқ» совхози иккинчи бўлими партия бюроси маъмурият фаолияти устидан пухта назорат ўрнатмаганлиги учун танқид қилинди. Шу райондаги Будённий номли совхоз коммунистларининг йиғилишида партия бюроси ташкилий-партия ва сиёсий-тарбиявий ишларни ўз ҳолига ташлаб қўйгани, қабул қилинган қарорлар ижросини таъминламаётганлиги айтиб ўтилди. Бошқа йиғилишларда ҳам шуларга ўхшаш танқидий мулоҳазалар билдирилди.

Биз ҳадемай беш йилликнинг якунловчи босқичига қадам қўямиз. 1985 йил ҳар жиҳатдан масъулиятлидир. Келаси йилда КПСС XXVII съездига актив тайёргарлик кўрилади, Улуғ Ватан урушида қозонилган буюк Ғалабанинг 40 йиллиги тантана қилинади. «Буларнинг ҳаммаси янги йилда биз қилишимиз лозим бўлган катта ишларга алоҳида сиёсий мазмун бахш этиши шубҳасиз,— деб таъкидлади ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида сўзлаган нутқида. —Бу ишлар ҳозирги беш йилликни муваффақиятли туғаллашга ва ўн иккинчи беш йиллик учун яхши, мустаҳкам негиз яратишга барча кучларни сафарбар этиш белгиси остида ўтказилиши лозим».

Шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич ва цех партия ташкилотлари, партия группалари ўз ишларини ҳамиша мана шу талаблар асосида ташкил этишлари лозим. Улар ўз фаолиятларида коммунистлар томонидан ҳисобот-сайлов йиғилишларида билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазаларнинг амалга ошиши устидан қаттиқ назорат ўрнатишлари лозим.

Кўпгина бошланғич ва цех партия ташкилотларига, партия группаларига янги сайланган ўртоқлар раҳбарлик қилмоқдалар. Улар учун махсус семинарлар ўтказаётган, тўпланган тажрибаларни баҳам кўраётган партия комитетлари тўғри иш қилмоқдалар. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари партия ташкилотлари кучларининг кўриги, коммунистларни тарбиялашнинг яхши мактаби бўлди. Бу йиғилишлар область коммунистлари ва барча меҳнаткашлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини амалга оширишга, юбилей йилини муваффақиятли якунлашга азму-қарор қилганликларини яна бир бор намойиш этди.

ОЛИМ, УСТОЗ, ЖАМОАТ АРБОБИ

Мавлон Ғаффорович Ваҳобов республикамизнинг таниқли олими, жамоат арбоби, фан ташкилотчиси, моҳир педагогдир. Унинг 120 дан кўпроқ илмий асарлари олимнинг серқирра фаолиятидан далолат беради. Олимнинг маҳаллий кадрлар тайёрлашга ҳам катта хизмати сингган. Ҳозир унинг ўнлаб шогирдлари тарих фанини ривожлантиришга муносиб улушларини қўшиб келмоқдалар.

Деҳқон оиласида туғилган Мавлон Ваҳобов катта ҳаёт йўлини босиб ўтди. У интернатда тарбия кўрди, ўрта мактабда ўқиди. Сўнг меҳнат фаолияти бошланди. У Самарқанддаги Педагогика академияси студентларига дарс берди. Ўзбекистон Давлат университети аспиранти бўлди. Бир неча йил давомида Тошкентдаги, Тожикистондаги олий ўқув юртларида педагоглик қилди.

Мавлон Ғаффорович партия ва давлат ишларида юқори лавозимларда ҳам ишлаган. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари бўлган. Кейинчалик Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих институтида, Тошкент олий партия мактабида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтида ишлади. Айни пайтда М. Ваҳобов илмий тадқиқотларини давом эттирди. 1963 йилда унинг «Ўзбек социалистик миллатининг шаклланиши» монографияси докторлик диссертацияси сифатида муваффақиятли ҳимоя қилинди. Ўша йили олимга профессор унвони берилди.

Профессор миллатлар ва миллий муносабатлар масалаларига кейинги йилларда ҳам кўп марта мурожаат қилди. Унинг аграр мамлакатларда социалистик миллатларнинг, жумладан ўзбек миллатининг шаклланиши ва ривожланиши, Ўрта Осиёда миллий ҳаракатлар, ҳозирги босқичдаги миллий муносабатлар, КПСС миллий сиёсатининг назарий асослари ва унинг Ўрта Осиёда амалга оширилишига оид илмий тадқиқотлари ижтимоий фанни ривожлантиришда муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Олтмишинчи йилларда Мавлон Ғаффорович Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти директори лавозимида ишлаб турган пайтда республика партия тарихи фанини ривожлантиришда муҳим тадбирлар амалга оширилди. Ўша йилларда «Ўзбекистон Коммунистик партияси тарихи очерклари»нинг нашр этилиши, айниқса, катта воқеа бўлди. Мавлон Ғаффорович бу нашрни тайёрлаш ва чоп этиш ишларига бевосита раҳбарлик қилди.

Партия тарихи институти олимлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан «Ўзбекистонда ленинча индустрлаштириш ғоясининг амалга оширилиши», «Ўзбекистонда ленинча кооператив планнинг тантанаси», «Ўзбекистонда ленинча маданий революция тантанаси» тарихий трилогиясини нашр қилдилар. М. Ваҳобов бу нашрларнинг ташкилотчиси, муҳаррири бўлибгина қолмай, уларнинг муаллифларидан бири ҳамдир. Мазкур нашрнинг авторлар коллективи Ўзбекистон тарих фанининг ютуқларига таянган ҳолда республика экономикаси ва маънавий ҳаётини социалистик қайта қуриш проблемаларини илмий жиҳатдан ишлаб чиқишда олға қараб катта қадам қўйдилар. Бой манбалар асосида ёзилган трилогия индустрлаштириш, коллективлаштириш ва маданий революцияни амалга ошриш бўйича ленинча ғояларнинг чуқур таҳлил этилиши билан ажралиб туради. Бу нашр Ўзбекистон лениннамасига салмоқли ҳисса бўлди.

Ҳозирги пайтда олим ўзининг «Ўзбекистонда пахта-саноат комплексини шакллантириш» икки томли монографиясининг иккинчи томи устида иш олиб бормоқда. Бу муҳим тадқиқотнинг биринчи томида Ўзбекистон пахта-саноат комплексининг вужудга келиши ва ривожлантирилиши масалалари чуқур таҳлил этилган.

М. Ғ. Ваҳобовнинг тарих фани соҳасидаги хизматлари, унинг илмий-педагогик, ижтимоий-сиёсий фаолияти юксак баҳоланган: Ленин ордени, икки марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени, уч марта «Ҳурмат белгиси» ордени, медаллар билан тақдирланган.

Мавлон Ғаффорович Ваҳобов 75 ёшга тўлди. У ҳамон фанимиз жонкуяри сифатида янги-янги илмий-тадқиқотлар олиб боряпти.

С. СОЛИЕВ,
тарих фанлари доктори, профессор.
У. АМИРОВ.
доцент.

ЗАРБДОРЛАР ҲИССАСИ

«ТАШСЕЛЬМАШ» заводи республикамиз пойтахтидаги пешқадам корхоналарнинг биридир. Унинг кўп минг кишилик фидойи ишчи-хизматчилари ҳар йили заршуносларга 10 мингтадан зиёд терим агрегатлари етказиб беришга муваффақ бўлмоқдалар. Зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ҳам анча ошириб бажаришяпти.

Жонажон республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик тўйи нишонланадиган бу қутлуғ йилда ҳам машинасозлар ҳар қачонгидек самарали меҳнат қилишмоқда. Ўнлаб ишлаб чиқариш илғорлари ва тажрибали ишчилар беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган ватанпарварлик ҳаракатига қўшилиб, қувончли ютуқларни қўлга киритишяпти. Меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив усули — бригада пудрати асосида иш юритиш, илғор тажрибалардан оқилона фойдаланиш ва уларни кенг оммалаштиришга корхонада жиддий эътибор берилаётганлиги туфайли ҳам бундай ишчилар сафи ой сайин кенгайиб боряпти.

Ҳозирги кунда 17 нафар ишчи ўз ваъдасини шараф билан бажариб, топшириқларни ошириб адо этмоқда. Улардан Б. Ирисхўжаев, М. Аҳмедов, А. Дядвикин, И. Блинцев, М. Сафина сингари тажрибали йиғувчи-слесарлар ва созловчиларнинг кўрсаткичлари бошқаларникидан юқори бўляпти. Улар кунлик топшириқларни 150 процентдан ошириб бажариб, шу кунларда 1986 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

Бундай зарбдор ишчиларнинг унумли меҳнати туфайли корхона коллективининг йил бошида зиммасига олган юксак социалистик мажбуриятлари — планга қўшимча 600 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш ва белгилангапидан 100 та кўп терим агрегатлари ишлаб чиқариш бўйича белгиланган марралар муваффақиятли эгалланмоқда. Шу кунларда коллектив ишчиларининг пахтакорларга пландагидан ташқари етказиб берган терим агрегатлари 70 тадан ортиб кетди.

Б. САЙДАЛИЕВ.

ЧОРВА ҚИШЛОВИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

● КОММУНИСТИК районидаги «Ўзбекистон» колхозининг илғор сут соғувчилари (ўнгдан) Фарида Юнусова, Сафира Раҳмонова, Олия Маҳамедова ўртоқлар юбилей йилида қарамоғларидаги ҳар бош соғин сигирдан 3800 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар. Бу илғорлар айни қиш кунларида ҳам сигирлардан кўп сут соғиб олиб, мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

В. Портнов фотолари.

БОНГ УРАМИЗ!

ХЎЖАСИЗЛИККА ЙЎЛ ҚЎЯЁТГАНЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАМИЗ

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ

Оққўрғон» совхози озуқа цехи ишга туширилмаган, дағал хашаклар молларга шундайлигича едирилмоқда. Водопроводнинг бузуқлиги туфайли соғин сигирлар кўпинча суғорилмасдан қолмоқда. Чорвачилик биноларини ремонт қилиш эндигина бошланган. Моллар яйратиладиган майдонлар ремонт қилинмаган. Моллар сақланадиган хоналарда санитария ҳолати ёмон.

Ҳамид Олимжон номли колхоз: озуқа цехи ишламаяпти. Соғиладиган сигирларга бир хил рационда озуқа берилмоқда. Ферма атрофи санитария ҳолати талабга жавоб бермайди. Ферма ходимлари учун яхши шароит яратиб берилмаган.

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИ

«Ленинград» колхози: озуқа цехи қувватидан тўла фойдаланилмаяпти. Бир кеча-кундузда 3 тонна ўрнига атиги бир тонна озуқа тайёрланмоқда. АЗМ-0,8 агрегати мавжуд бўлгани ҳолда соғиб олинадиган сут ўрнини босадиган сунъий сут тайёрланмаяпти. Ҳар бош соғин сигирдан сут соғиб олиш ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан камайиб кетган. Сунъий урчитиш пункти ишламайди.

БЎКА РАЙОНИ

«Ленинизм» колхози: чорвачилик бинолари хоналари ремонти тугалланмаган. Озуқа цехи ҳалигача ишга туширилмаган. Сигирларнинг маҳсулдорлиги паст. Сут соғиб олиш кундан-кунга камайиб кетмоқда. Ферма атрофи чиқиндилардан тозаланмаган.

ПИСКЕНТ РАЙОНИ

«Гулистон» колхози: озуқа цехи ишламаяпти. Молларга озуқа тайёрланмаган ҳолда едирилмоқда. Чорвачилик бинолари ремонти ҳалигача тугалланмаган. Моллар санитария ҳолатига зид аҳволда сақланмоқда.

«Партия XXVI съезди» совхози: фермада молларни озиқлантириш тартиби бузилмоқда. Чорвачилик бинолари ремонти тугалланмаган. Кўпгина хоналарда автопоилкалар ишламаяпти. Ферманинг санитария ҳолати талабга жавоб бермайди.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ

«Северний маяк» колхози: озуқа цехи ишга туширилмаган. Молхоналардаги автопоилкаларнинг бир қисми ишламаяпти. Сут соғиб олиш кундан-кунга камайиб кетмоқда. Бузоқхонада кун тартиби тузиб чиқилмаган. Бузоқлар учун сунъий сут тайёрланмаяпти.

Свердлов номли колхоз: соғин сигирлар бир хилдаги озуқа: фақат сенаж ва силос билан боқилмоқда. Ҳалигача рационга беда пичани қўшилмаган. Ҳар бош соғин сигирдан бор-йўғи 4 килограммдан сут соғиб олинмоқда. Ферманинг санитария ҳолати қониқарли эмас. Чорвадорлар учун иссиқ овқат ташкил этилмаган.

ОБЛАСТЬ ХЎЖАЛИКЛАРИДА ТАЙЁРЛАНГАН ПАХТА ҲАҚИДА ШУ ЙИЛ 1 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Хўжаликлар	бажарилиши: жами	бажарилиши: шу жумладан машина терими	районлар
КОЛХОЗЛАР:			
1. «Победа»	126,55	107,51	Ғалаба
2. Тимирязев номли	124,85	130,74	Бўка
3. Охунбобоев номли	121,54	142,46	Ўрта Чирчиқ
4. Ленин номли	120,50	102,19	Бекобод
5. «Коммунизм»	119,43	95,81	Янгийўл
6. «Ленин йўли»	118,22	75,32	Ўрта Чирчиқ
7. «Октябрь 40 йиллиги»	117,27	124,53	Бўка
8. Навоий номли	116,54	59,39	Бекобод
9. Ҳ. Турсунқулов номли	116,54	59,35	Янгийўл
10. Киров номли	116,18	97,22	Ғалаба
11. «Коммунизм»	115,87	122,63	Бўка
12. Свердлов номли	114,96	77,07	Пискент
13. «Ленинизм»	113,95	123,36	Оққўрғон
14. Энгельс номли	112,90	99,69	Ғалаба
15. А. Икромов номли	112,45	108,86	Ўрта Чирчиқ
16. Дзержинский номли	112,42	112,33	Бекобод
17. «Гулистон»	111,97	67,82	Пискент
18. «Партия XIX съезди»	111,83	97,66	Бўка
19. «Партия XX съезди»	110,94	96,25	Бўка
20. Ҳамза номли	110,81	106,90	Бўка
21. Ленин номли	110,15	58,83	Янгийўл
22. «Политотдел»	110,10	119,87	Коммунистик
23. «Заря коммунизма»	109,90	102,33	Ғалаба
24. Фрунзе номли	109,28	112,62	Бўка
25. «Победа»	108,15	63,74	Бекобод
26. Охунбобоев номли	107,16	81,65	Чиноз
27. «Ленинобод»	106,53	92,34	Бўка
28. Энгельс номли	105,96	51,43	Чиноз
29. «Қизил Октябрь»	105,78	84,18	Чиноз
30. «Коммунизм»	105,16	47,39	Оққўрғон
31. К. Маркс номли	105,14	78,30	Чиноз
32. «Интернационал»	104,48	88,73	Янгийўл
33. Свердлов номли	103,78	81,33	Ғалаба
34. «Ленинизм»	103,74	87,49	Бўка
35. «ЎзССР 30 йиллиги»	103,02	76,47	Чиноз
36. «Коммунизм»	102,80	67,97	Бекобод
37. «Октябрь 40 йиллиги»	102,67	67,90	Чиноз
38. Ленин номли	102,41	84,93	Ғалаба
39. Вотинцев номли	102,39	67,57	Оққўрғон
40. Калинин номли	102,32	68,93	Пискент
41. Н. Ниёзов номли	102,24	64,15	Янгийўл
42. К. Маркс номли	102,06	114,73	Ўрта Чирчиқ
43. К. Маркс номли	102,02	92,63	Бўка
44. Охунбобоев номли	101,95	81,70	Пискент
45. Охунбобоев номли	101,94	102,25	Оққўрғон
46. «Правда»	101,85	105,95	Коммунистик
47. Навоий номли	101,84	75,25	Чиноз
48. Жамбул номли	101,52	78,33	Бўка
49. «Ўзбекистон»	101,50	101,24	Коммунистик
50. Ильич номли	101,23	78,43	Бўка
51. «Ленинизм»	101,15	61,38	Янгийўл
52. «Ленин йўли»	101,10	82,06	Бўка
53. Куйбишев номли	101,02	118,53	Ўрта Чирчиқ
54. Ҳамза номли	101,01	70,16	Ғалаба
55. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги»	100,84	73,06	Пискент
56. Ленин номли	100,81	108,05	Ўрта Чирчиқ
57. Калинин номли	100,68	58,03	Янгийўл
58. «Партия XXII създи»	100,60	88,99	Ўрта Чирчиқ
59. Навоий номли	100,47	146,67	Оққўрғон
60. Терешкова номли	100,41	100,06	Ўрта Чирчиқ
61. «Ленинский путь»	100,34	113,26	Коммунистик
62. «СССР 60 йиллиги»	100,17	78,60	Янгийўл
63. «Ленинград»	99,51	81,07	Ғалаба
64. «Партия XXI съезди»	98,91	71,62	Янгийўл
65. Димитров номли	96,87	66,28	Ғалаба
66. Мичурин номли	96,81	70,53	Бўка
67. Свердлов номли	96,64	95,69	Коммунистик
68. «Коммунизм»	94,48	65,19	Ўрта Чирчиқ
69. «Ленинобод»	94,42	45,10	Оққўрғон
70. Куйбишев номли	94,12	49,37	Оққўрғон
71. «Северний маяк»	93,62	87,95	Ўрта Чирчиқ
72. Свердлов номли	92,64	94,77	Ўрта Чирчиқ
73. «Партия XXII съезди»	91,81	42,54	Оққўрғон
74. «Октябрь»	91,74	48,67	Янгийўл
75. Ким Пен Хва номли	91,60	92,98	Ўрта Чирчиқ
76. К. Маркс номли	91,03	66,08	Коммунистик
77. Ленин номли	90,91	45,05	Пискент
78. Ҳ. Олимжон номли	89,52	93,77	Оққўрғон
79. «Озод»	87,45	40,50	Оққўрғон
80. Тельман номли	86,56	50,58	Пискент
81. Энгельс номли	86,00	85,73	Ўрта Чирчиқ
82. «Москва»	84,22	56,37	Чиноз
83. «Москва»	84,05	73,55	Ғалаба
84. Киров номли	83,63	56,25	Чиноз
СОВХОЗЛАР:			
1. Колпакова номли	117,54	14,77	Бекобод
2. С. Сегизбоев номли	111,10	120,15	Оққўрғон
3. САМИС	110,56	138,75	Янгийўл
4. «Партия XXIV съезди»	109,49	44,36	Чиноз
5. «Ленинград»	109,14	37,44	Бекобод
6. «Коммунизм»	105,52	82,25	Ғалаба
7. Ойбек номли	104,81	68,24	Бекобод
8. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги»	103,38	103,20	Ғалаба
9. «Партия XXV съезди»	102,87	70,14	Бекобод
10. «Оққўрғон»	102,80	90,99	Оққўрғон
11. «Далварзин»	102,52	51,65	Бекобод
12. Мавлонов номли	100,12	60,94	Бекобод
13. «Авангард»	100,05	47,93	Бекобод
14. «Бўка» техникуми ўқув хўжалиги	100,00	58,57	Бўка
15. «Пискент»	97,36	76,19	Пискент
16. «КПСС XXVI съезди»	95,70	86,30	Пискент
17. ТИИИМСХ ўқув хўжалиги	93,30	38,59	Ўрта Чирчиқ
18. Киров номли	92,17	35,81	Ғалаба
19. «Бўка»	90,66	45,30	Бўка
20. «Кремль»	86,43	—	Бўка
21. «Кўкорол»	84,18	49,19	Бўка

Янгиликлар

ЯНГИЙЎЛ

800 БОШГА МЎЛЖАЛЛАНГАН КОМПЛЕКС

Яқинда «Интернационал» колхози чорвадорлари учун катта қулайлик яратилди. 800 қорамолга мўлжалланган чорвачилик комплекси фойдаланишга топширилди.

— Комплекс қурилишига икки миллион сўмга яқин маблағ сарфланди, — дейди район ижроия комитети капитал қурилиш бўлимининг бош инженери Т. Аҳмедов. Чорва моллари парваришининг жуда кўп юмушлари механизмлар ёрдамида бажарилади.

●

КЛУБ КЕНГАЙТИРИЛАДИ

«Коммунизм» колхози правлениеси ободончилик ишларига жиддий эътибор бермоқда. Кейинги вақтларда хўжаликда қатор уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Чорвачилик комплекси қурилди.

Колхоз экономикаси йилдан-йилга ривожланиб бормоқда. Ҳамма соҳаларда социалистик мажбуриятлар ортиғи билан адо этилмоқда. Бу ўз навбатида ободончилик ва қурилиш ишларига кўплаб маблағ ажратиш имкониятини бермоқда. Колхоз клуби эндиликда талабга жавоб бермай қўйди. Уни реконструкция қилиб, ўринлар сонини 570 тага етказиш планлаштирилди.

Бу ишларни шу кунларда 74-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари ниҳоясига етказишмоқда.

●

КИЧКИНТОЙЛАРГА СОВҒА

Калинин номли колхозда турмуш маданиятини яхшилаш учун қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳозир 6 та дала шийпони ишлаб турибди. Ремонт устахонаси, молхона, минерал ўғит сақлайдиган омборхона қурилишлари тугалланиб, фойдаланишга топширилди.

Яқинда 140 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

Хўжалик аъзоларининг 400 дан кўпроқ ўғил-қизи боғчаларда тарбияланмоқда.

Янги боғча қурилишига колхоз правлениеси 581 минг сўм маблағ сарфлади.

●

ЯНГИ УЙ-ЖОЙЛАР

Янгийўл шаҳрининг қиёфаси кундан-кунга ўзгариб бормоқда. Янги-янги массивлар барпо этилмоқда. Уларда кўплаб уй-жойлар қурилиб, меҳнаткашларга топширилмоқда.

6-қурилиш трестига қарашли 109-механизациялашган кўчма колоннанинг қўли гул қурувчилари Овражная массивида 32 квартирали уйни фойдаланишга топширдилар. Яна 40 квартирали уйда пардозлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда.

Т. ЮСУПОВ.

ПОЛКДОШИМИЗНИ ИЗЛАЙМИЗ

1945–1985

Биз ветеранлар Улуғ Ватан уруши оловли йилларини тез-тез эслаб турамиз. Урушдан кейин учрашмаган, бирга хизмат қилган қуролдошларимизни қидириб топишга ҳаракат қиламиз.

...Уруш бошланганда Елдаш Мередов радист-ўқчи ихтисослигига ўқир, келажакда Пе-2 бомбардимончи самолётида фашистларга қарши қақшатғич жангга тайёрланарди. У ниятига етиб учувчи Ю. Лавров ва штурман Н. Михеевлар билан Шимолий-ғарбий фронтда дастлабки жангга кирди. Бироқ улар келажакда уларни нималар кутаётганини, қандай синовлар борлигини билишмасди. Ҳа, тақдир бир хил бўлмади. Бирлари урушнинг биринчи кунидан то охиригача иштирок этган бўлса, бирларига Буюк ғалабани кўриш насиб этмади. Уч марта жанговар топшириқни аъло даражада бажаришди, тўртинчисида фашистлар уриб туширишди... Тақдир кулиб боқди, улар тирик қолишди...

1942 йил 22 декабрда эскадрилья командири Панченко Дон дарёсининг ўнг томонида Клетск станциясидан 60 километр нарида жойлашган Подгоровка районидаги душманнинг танк, ўзи юрар тўплари, артиллерия батареяларини йўқ қилиш ҳақида буйруқ олади.

Душман зенитчилари бизнинг бомбардимончиларни даҳшатли олов билан кутиб олишларига қарамай, эскадрилья қуёш нур сочиб турган томондан ҳужумга ўтди. Бу вақтда бизнинг қирувчи самолётларимиз душман қирувчиларини чалғитиб, бомбардимончиларимизнинг жанговар топшириқларни бажаришларига имкон яратиб турдилар. Самолётларимиз муваффақиятли жанглардан сўнг яна ортга қайтдилар. Лекин Донга 20 километр қолганда душман батареяси зенитчиларининг қаттиқ қаршилигига дуч келадилар. Худди шу вақт фашистларнинг қирувчилари осмонга кўтарилади. Ҳаво жанги қизигандан қизиб кетди. Душманнинг Ме-109 самолёти нотўғри манёвр қилганини сезган радист-ўқчи Елдаш Мередов пулемёти билан аниқ мўлжалга олди ва уни уриб туширди. Қаттиқ жанглардан сўнг Лавров—Михеев — Мередов самолёти ҳам шикастланди. Ўнг томондаги мотор ёниб кетди.

Худди шу пайтда яна бир снаряд самолётнинг ёнгинасида портлади. Мередов ўнг оёғидан оғир яраланди. Рация ҳам ишдан чиқди. Парашютдан фойдаланишдан бошқа илож қолмаган эди. Парашют очилганида Елдаш билдики у душманнинг олдинги мудофаа чизиғига тушиб бораяпти. Шунда дарҳол қўлига пистолетини олди. Шу пайт ғарбдан кўтарилган кучли шамол уни Дон томонга суриб кетди. Бундан кейинги воқеаларни Елдаш яхши эслолмайди. У ҳушидан кетганди.

Бир вақт ўзига келса ертўлада ётибди. Яраси боғланган. Шунда билдики радист совет қўшинлари эгаллаган территорияда. Солдатлар уни Дондан олиб чиқиб, госпиталга жўнатишган экан. Врачлар ботир жангчининг ҳаётини сақлаб қолиш учун бир неча кеча-кундуз курашишди. Уларнинг айтишича, солдат икки марта ўлиб-тирилибди. Фақатгина унинг бақувват организми иродаси уни ўлимдан олиб қолади.

Елдаш Мередовнинг оёғини кесишмоқчи бўладилар. Лекин жангчи қатъий қаршилик билдиради. У фронтга қайтишга умид боғлар, душманни яксон қилмагунча четда туролмаслигини айтади. У узоқ даволанади. Ўзи юра оладиган бўлгандан кейин жонажон полкига қайтишга муваффақ бўлади.

Катта сержант Е. Мередовга учишга рухсат берилмайди. Сўнг у аэродромнинг ўзида механикликка қайта ўқиди ва уруш тугагунга қадар 160 та жанговар самолётни учишга тайёрлади. Механизм ва приборларнинг аниқ ишлаши самолётларнинг жанговар топшириқларни бажаришида ва экипажнинг ҳаётида муҳим ўрин тутишини у яхши биларди.

Ҳар бир жанговар учиш ердан бошланади. Бу сўзлар топшириқлар бажариб келингандан сўнг такрорланар ва таҳлил қилинарди.

...1943 йилнинг декабри эди. Киев яқинидаги Васильково районида шикастланган бомбардимончи самолётимиз ерга қўнишга мажбур бўлди. Полкнинг катта инженери майор А. Т. Вовк билан механик Е. Мередов зудлик билан У-2 самолётида ўша ерга етиб борадилар. Диққат билан самолётни текширишгач, майор механикни самолётни қўриқлашга қолдириб, ўзи аэродромга қайтиб, техниклар бригадасини йиғишга кетади.

Вақтни ғанимат билган Е. Мередов бригаданинг келишини кутиб ўтирмасдан, самолёт бортидаги сумкадан асбобларни топиб, ремонт қилишга тушиб кетади. Ҳар бири 150 килограмм келадиган шикастланган ҳаво винтларини ечиб олади. Самолётнинг шассисини пастга тушириш учун музлаган ерни бир ярим метр чуқурликда ва саккиз метр узунликда қазийди. Яқиндаги қишлоққа бориб эллик кишини тўплайди ва оғир вазнли бомбардимончи Пе-2 самолётини майдонга олиб чиқади. Бригада етиб келгуга қадар ярим ишни бажариб қўяди ва бу билан яна бир жанговор самолётни тезроқ сафга қайтаришга муносиб ҳиссасини қўшади. Солдат бу ватанпарварлиги учун «Жанговар хизматлари учун» медали билан тақдирланади. Ҳар бир қайта тикланган бомбардимончи самолёт полкнинг жанговарлигини оширарди.

...Елдаш Мередов урушни Прага шаҳрида тугатди. У олий қўмондонликнинг 20 га яқин раҳматномалари билан тақдирланди. Кўкрагини Қизил Юлдуз ордени ва кўплаб медаллар безади. Гвардиячи, Суворов ва Кутузов орденли 36-авиаполк, Берлин операциясидан сўнг «Берлин» фахрли номи билан аталди. Елдаш Мередов эса запасга бўшатилди. Лекин биз ҳозир унинг қаерда яшаётганлигини билмаймиз. Жасур қаҳрамоннинг изини йўқотиб қўйдик.

Эҳтимол бу мақола босилиб чиққач, у ўзи ҳақида маълум қилар, уруш ветеранлари учрашувга келар, балки, унинг яқинлари, қариндош уруғлари Сталинграддан Берлингача бўлган жанговар йўлни босиб ўтган полкдошимиз Елдаш Мередовнинг тақдири ҳақида ёзиб юборишар.

Бизнинг адресимиз: Львов, 290011. Пархоменко кўчаси, 13-уй, 10-квартира.

М. МАТВЕЕВ,
собиқ иккинчи ва олтинчи ҳаво армиялари уруш ветеранлари Львов группасининг раҳбари.

ТОШКЕНТ ҚИШ ЛИБОСИДА.

А. Абалян фотоэтюди.

ТИКУВЧИЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

«ҚИЗИЛ ТОНГ» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси территориясида янги сабзавот магазини фойдаланишга топширилди. Бу ердан янги сабзавот ва мевалар, турли шарбатлар, тузланган ва маринадланган полиз маҳсулотлари харид қилиш мумкин.

— Ҳар кунги сменадан сўнг аёлларимиз бозорга йўл олишарди — дейди цех бошлиғи А. Нурмуҳамедова.— Энди улар навбатсиз, сараланган маҳсулотларни корхонанинг ўзида сотиб олиш имкониятига эга бўлдилар.

Янги магазин кенг ва ёруғ бўлиб, маҳсулот сақланадиган махсус хоналари ҳам бор. Савдо зали бадиий жиҳатдан дид билан безатилган.

Ш. ШАРИПОВА.

БУЮРТМАЧИЛАР МАМНУН

МАИШИЙ хизмат кўрсатиш корхоналарининг саноат асосига кўчирилганлиги буюртмачилар учун ҳам катта қулайликлар яратди. Хусусан улар истаган либосларини оз фурсатда, сифатли тиктириб олишлари мумкин.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Гулнора» маиший хизмат кўрсатиш уйи тикувчиларидан ҳам аҳоли мамнун.

Тикувчилардан Муқаддас Нурматова, Марта Ким ва Нейла Кимлар ойлик планларини 130 процентга етказиб ҳамкасбларига намуна бўлмоқдалар. Яқинда бу чеварлар янги ташаббус билан чиқдилар. Улар йиллик планни 25 декабргача бажаришга аҳд қилишди.

Қ. СУЯРОВ.

ҚИШЛОҚ КУТУБХОНАЛАРИДА

КИТОБХОНЛАР СОНИ ОРТМОҚДА

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Янги ҳаёт» посёлкасининг марказидаги кутубхона ҳамиша китобхонлар билан гавжум. Шинамгина хонада тартиб билан жойлаштирилган жавонлардан ҳар ким бадиий, сиёсий, фантастик адабиётлар, методик қўлланмалар, оммабоп рисолаларни дарҳол топиши мумкин. Чунки тахламларни ҳар бир қаторидан ўрин олган китобларга унинг ёнгинасида осиб қўйилган бежирим таблицаларда қисқача шарҳлар берилган.

— Китобхонларга қулайлик яратишга ҳаракат қиляпмиз, — дейди майингина табассум билан кутубхоначи Светлана Чигряй,— шундан бўлса керак, улар сони йилдан-йилга ортмоқда.

Дарҳақиқат шундай. Ўтган йилнинг ўзида кутубхона аъзолари 215 кишига кўпайди ва ҳозир 715 китобхон бу билимхонадан фойдаланмоқда. Китоблар сони эса 6,5 минг нусҳадан ошиб кетди. Китобхонларнинг активлиги улар билан кутубхонада тез-тез қизиқарли мавзуларда конференциялар, суҳбатлар уюштириш, китоб виставкалари ташкил этиш имконини бермоқда. Жумладан, улуғ рус шоири Александр Сергеевич Пушкин таваллудининг 185 йиллиги муносабати билан шеърхонлик кечаси ўтказилди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи шарафига ташкил этилган «Ўлкам—фахрим» китоб виставкаси ҳам китобхонларда катта қизиқиш уйғотди.

Юбилей йилида кутубхона ўқувчиларга 14910 дона китоб тарқатиши керак. Шуниси қувончлики, бу кўрсаткич шу кунгача 13698 ни ташкил этди. Кутубхонада турли соҳадаги қўлланмаларнинг, бадиий адабиётларнинг кўп бўлиши ва уларни осонликча топа олиши мумкинлиги китобхонлар ҳавасини тобора оширмоқда. Кутубхонанинг актив ўқувчиси Абдуғаффор Саидаҳмедов билан суҳбатлашамиз:.

— Мен шу посёлкадаги дон қабул қилиш пунктида оддий ишчиман. Бу йил институтнинг сиртқи бўлимига кириб ўқиш ниятим бор. Кириш имтиҳонларига тайёргарлик кўришда шу кутубхонадаги керакли адабиётлар, ўқув қўлланмаларидан кўп фойдаландим.

57-ўрта мактаб ўқитувчиси Мария Ионини:

— Мактабимиз кутубхонани ўз оталиғига олган. Доимо ҳамкорликда иш юритамиз. Ўқувчилар орасида қизиқарли суҳбат, кечалар уюштиришимизда кутубхонанинг аҳамияти ғоят катта. Мен ўзим методик қўлланмаларнинг кўпчилигини шу ердан топиб, фойдаланаман.

Кутубхонада «Мен тинчлик учун овоз бераман» деб номланган кўргазмали бурчак диққатимизни тортди. Маълумки, яқинда КПСС Марказий Комитети «Совет халқининг 1941—1945 йиллар Улуғ Ватан урушидаги Ғалабасининг 40 йиллиги тўғрисида» қарор қабул қилган эди. Қарорда «...Совет кишилари, аввало, ёшлар ҳарбий иш кўникмаларини эгаллаб олишлари, социалистик Ватанни ҳимоя қилишга шай бўлишлари керак» деган сатрлар бор. Мазкур бурчак ҳам айнан партия кўрсатмасидаги ана шу мавзуга бағишланибди. Унда кутубхонанинг энг ёш аъзолари — октябрят ва пионерлар Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига ўзлари ижод қилган расмларни намойиш этишмоқда. Расмлар конкурсининг якуни 1985 йил апрель ойида маълум қилинади.

С. ҚУРБОНҚУЛОВ.

СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ПЕШҚАДАМЛАР ДУРАНГИ

● ТОШКЕНТДА шахмат бўйича биринчи лига мусобақаларининг ўн учинчи тури ўтказилди. Унда пешқадамлар сафида бораётган Г. Аъзамов ва С. Лпутянлар ўзаро учрашиб, дуранг қилишди. Шунингдек, Э. Убилава, Ю. Разуваевлар ҳам яримтадан очко олишди. С. Смагин, Г. Кузьминни, Е. Свешников эса К. Аксеевни, И. Блек, И. Новиковни мағлубиятга учратди. Икки ўйин кечиктирилди. Ўн уч турдан сўнг Г. Аъзамов, С. Лпутян, Э. Убилавалар саккиз очко билан турнир жадвалини бошқариб боришмоқда.

МАШИНАЛАР ПОЙГАСИ

● ФРУНЗЕДА биринчи марта «Жигули» ва «Багги» классли машиналарда Ўрта Осиё ва Қозоғистон кубоги учун пойга мусобақалари бўлиб ўтди. Республикамиз вакиллари алоҳида кросс мусобақаларида айниқса муваффақиятли қатнашдилар. Комплекс ҳисобда қозоғистонликлар кубок эгаси бўлдилар. Республикамиз спортчилари иккинчи, қирғизистонликлар эса учинчи ўринларни эгаллашди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● КОБУЛ. АДР Миллий ватанпарварлик фронти прогрессив социал-иқтисодий ўзгартишларни амалга ошириш, жамият барча табақаларини, мамлакатдаги миллатлар ва элатларни бирлаштириш соҳасида катта ишларни қилмоқда. Фронт ҳозирги вақтга келиб ўз сафларида ярим миллиондан ортиқ кишини бирлаштириб турибди.

Миллий озодлик фронти мамлакатда ихтиёрий равишда холис меҳнат қилиш кунларини ўтказиш ташаббускори бўлмоқда.

● ТРИПОЛИ. Ливиянинг Бингози шаҳрида жаҳон капиталистик системасида иқтисодий танглик проблемаларига бағишланган халқаро симпозиум бўлиб ўтди. Симпозиум ишида Совет Иттифоқи, Болгария, Венгрия, Польша, Жазоир, Греция, Франция ва бошқа мамлакатларнинг экономист олимлари иштирок этдилар.

● ТУНИС. Тунис пойтахтидаги конгресслар саройининг энг катта экспозиция залида илмий-техникавий адабиёт ва дарсликлар савдо-виставкаси тугади. Виставкада 30 дан ортиқ нашриёт, жумладан «Международная книга» совет ташқи савдо бирлашмаси қатнашди.

● ДЕҲЛИ. Индира Ганди қотилларининг тирик қолганларидан бири, Деҳли полициясининг собиқ вакили Сатвант Сингх деҳли шаҳри бош судьяси Б. Гуптага берган расмий баёнотида И. Гандини қасддан ўлдиришда ўзининг айбдорлигига иқрор бўлди.

Мактубда фитначилар октябрь ойининг бошларидаёқ И. Ганди ҳаётига суиқасд қилишни режалаштирганликлари, бироқ бу режалар бир неча бор барбод бўлиб, 31 октябрдагина жиноятчилар ёвуз ниятни амалга оширишга муваффақ бўлганликлари хабар қилинади.

Сатвант Сингхнинг таъкидлашича, бош министрнинг соқчи офицерлари томонидан ўлдирилган Беант Сингх уни жиноят қилишга ундаган эди.

Ҳиндистон матбуоти полиция фитнанинг яна бир қатнашчиси — Шер Сингх деган кимсани Деҳлида қамоққа олганлигини маълум қилди. Тергов органларига яқин бўлган манбалардан олинган маълумотларга кўра, бу шахс Ҳиндистон ҳукумати бошлиғини ўлдиришни уюштиришда қатнашган.

● БАҒДОД. Ироқ авиацияси Форс кўрфазида Харк оролидан сал берида, «денгиздаги катта нишонга» ҳужум қилиб уни яксон этди. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ИНА агентлиги эшиттирган ахборотида шу операцияда қатнашган самолётларнинг ҳаммаси ўз базаларига эсон-омон қайтиб келганликлари айтилади.

● НИКОСИЯ. Эрон ИРНА информация агентлигининг хабар беришича, ўтган кунлар Эрон-Ироқ фронтининг турли участкаларида маҳаллий жанглар давом қилган. Тўп отишлар чоғида Ироқ қўшинлари аскар ва техникасидан талафот берган.

● БЕРЛИН. Берлин олий ҳарбий суди ГФР граждани Г. Райш ГДРга қарши жосуслик қилганлиги учун уни 12 йил озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилди. АДН агентлигининг хабар қилишича, жиноятчи ГФР маҳфий хизматчиларининг топшириғига биноан ҳарбий характердаги маълумотлар йиғиш билан шуғулланган ва ГДР хавфсизлиги манфаатларига катта зиён етказган.

Суд ҳукмида Ғарбий Германия махсус хизматларининг кўпорувчилик ҳаракатлари НАТО блокининг социалистик мамлакатларга нисбатан агрессив режаларининг бир қисми бўлиб, тинчлик ва халқаро хавфсизликка жиддий таҳдиддир, деб таъкидланади.

(ТАСС).

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

М. Қорнёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

6, 7 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.30 ДА
Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланади.

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўрик-конкурси дипломанти Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Ортиқ ОТАЖОНОВ, Гулсара ЁҚУБОВА
Солистлар: Қўзибой ОТАЖОНОВ, Ўктам АҲМЕДОВ, Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА, Фируза СОЛИҲОВА, Фируза МИРҲАМИДОВА, Раъно ЖУМАНИЁЗОВА, Нурилла ЖУМЁЗОВ ва бошқалар.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
Программани Шоира ЭРМАТОВА олиб боради.
«ЛАЗГИ» ансамблининг бадиий раҳбари Ортиқ ОТАЖОНОВ.
Балетмейстери Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва СССР Давлат мукофотининг лауреати Равшаной ШАРИПОВА.
Музика раҳбари — Озод КАРИМОВ.

ЎЗБЕККОНЦЕРТ
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИ
10, 11, 12, 13, 14 декабрь соат 19.00 да
Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланади

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

Қатнашадилар:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ
«БАҲОР» давлат ансамблининг раққосалар гуруҳи, Самарқанд область давлат филармониясининг солисткаси
Насиба АБДУЛЛАЕВА.
ЭСТРАДА АНСАМБЛИ
Билетлар Я. М. Свердлов номли концерт зали кассаларида соат 14 дан сотилади.

ТУРИСТНИНГ БЕБАҲО ҲАМРОҲЛАРИ

Сиз саёҳат қилаётган чоғда кўрган, кечирган энг қизиқ лавҳаларни акс эттириб қолишда бебаҳо йўлдошингиз кинокамера ва фотоаппаратлар жуда ҳам қўл келади. Саёҳат учун ишлатишда қулай ва ишончли бўлган камераларни йўлга олиш айни муддаодир.

«АВРОРА-217» ва «АВРОРА-219» кинокамералари ана шундай хусусиятларга эгадир. Улар ишлатишда содда: улардан фойдаланиш учун алоҳида маҳорат, юксак техникавий тайёргарлик тақозо этилмайди.

Бу кинокамераларнинг ажралиб турадиган хусусияти — кассетали зарядка ва электр приводидан қувват олиб ишлашидадир.

«АВРОРА-219» киноаппарати автоматика элементлари билан жиҳозланган (диафрагма автоматик тарзда созланади) бўлиб, уни ишлатишда ғоятда қулай қилган, суратга олиш жараёнини соддалаштирган.

«АВРОРА-215» ғоятда такомиллашган бу маркадаги янги аппаратдир. Унинг қатор афзалликлари бор, булар киноҳаваскорнинг олдида талай имкониятлар беради.

Фотоаппаратнинг объективи ўзгарувчан фокусли бўлганлиги учун тасвир масштабини ўзгартириш имконини беради;

экспозиция автоматик ва қўлда созланади;

камеранинг окулярида суратга олаётган кишининг кўриш қобилияти бўйича созловчи регулятори бор (у яхши кўролмайдиган кишиларга суратга олиш пайтида кўзойнаксиз ишлаш имконини беради).

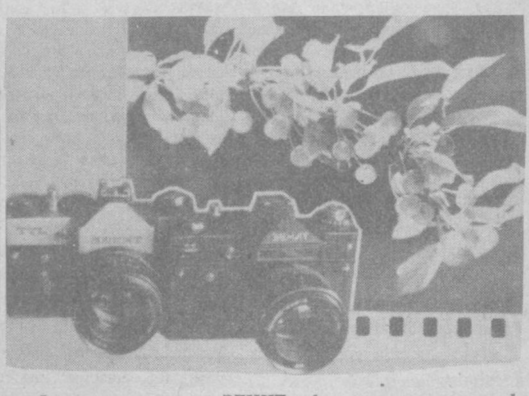

Фотоҳаваскорларга «ЗЕНИТ» фотокамерасини таклиф этамиз.

«ЗЕНИТ-11»— кичик форматли кўзгули фотоаппарат бўлиб, унга экспонометр ўрнатилган. Бу аппарат аввалги моделларидан орқа қопқоғининг қулфи очиқлиги, орқа перемоткасининг босилувчи кнопкаси, видержкани созлашнинг айланмайдиган головкаси, рулеткани тескари ўраш, лампа-ёритгичнинг кабелсиз уланиш каби хусусиятга эга.

«ЗЕНИТ-11» ГЕЛИОС-44 М» объективи билан жиҳозланган (бу диафрагмани автоматик созлашни таъминлайди) ва узлуксиз созлайдиган кўзгули видоискатели бор.

Суратга олиш борасида бироз тажриба орттирган кишилар учун «ЗЕНИТ-ТТЛ» фотоаппаратини тавсия этамиз. Унинг объективи сакровчи диафрагма билан жиҳозланган. Кўриш майдонида стрелкали индикацияси бор бўлган ярим автоматик қурилмаси, экспозицияни тез ва аниқ ўрнатиш имкониятини беради. Бу айниқса рангли плёнка (слайд)ларга суратга олишда ғоятда муҳимдир.

«ЗЕНИТ» аппаратларида алмаштирилувчи объективларнинг қўлланиш имконияти суратга олиш жараёнини анча кенгайтириш имкониятини беради.

«РАССВЕТ» Марказий реклама савдо ташкилоти.
«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ I. 9.00 — Время. 9.40— Мактаб ўқувчиларининг СССР ФА академиги Д. С. Лихачёв билан учрашуви. 10.25 — Тўқнашув. Бадиий фильм. 1-серия. 11.30 — Саёҳатчилар клуби. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Концерт. 17.05 — Давлат ва биз. 17.35 — Қувноқ стартлар. 18.20 — Концерт. 18.45 — Моҳир қўллар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Илмий-оммабоп фильм. 19.50 — Дунё ва ёшлар. 20.25 — Тўқнашув. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.15 — Телефильм. 23.25 — Дунё воқеалари.

МТ II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.15—9.35 — Телефильм. 11.05 —11.35 — Фан ва турмуш. 12.05—12.40 — Оналарнинг мактаби. 13.10— 13.40 — Илмий-оммабоп фильм. 14.35 — Тарих саҳифалари. 15.25 — Пушкин поэзияси оламида. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Фан ва техника. 18.55 — Чанғи спорти. 19.40 — Киноконцерт. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар. 20.50 — Award Тележурнал. 21.20 — Д. Крамер чалади (фортепьяно). 21.30 — Время. 22.15 — Трест операцияси. Бадиий фильм. 2-серия.

ЎзТВ I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Яна бир қувончли кун. 10.40 — «Дўстлик боғидаги ҳур гулистоним — Ўзбекистоним». 11.40 — Севишганлар. Бадиий фильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Биз қувноқ ва шодон яшаймиз. 19.00 — Фан уфқлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бугун оламда нима гап? 19.55 — Ҳужжатли фильм. 20.30—Ахборот. 20.50 Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Инқилоб чавандозлари. Бадиий фильм. 23.50 — Янгиликлар.

ЎзТВ II. 9.00—16.20 — МТ II. 18.10 — Инсон ва табиат. 18.40 — Телефильм. 18.50 — Болалар учун фильм. 20.00—Тошкент янгиликлари. 20.20 — Ўқитувчи экрани. 20.50 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 21.30 — МТII

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, Ленинград кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари—335885; 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749, қишлоқ хўжалиги—325647, пропаганда—325556, совет қурилиши—325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553, адабиёт ва санъат—325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733, хатлар ва оммавий ишлар—334048, 325354, фельетонлар—325556, фотомухбир—325894.

Р. 20222. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1840. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12